

Briuselis, 2021 m. gruodžio 13 d.
(OR. en)

14858/21

AGRI 630
AGRIFIN 163
FIN 970

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2021 m. gruodžio 12 d.
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	14477/21
Dalykas:	Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 11/2021 „Išskirtinė parama ES pieno gamintojams 2014–2016 m. – galimybės padidinti efektyvumą ateityje“ – Tarybos išvados

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados tokia tema:

Specialioji ataskaita Nr. 11/2021: „Išskirtinė parama ES pieno gamintojams 2014–2016 m. – galimybės padidinti efektyvumą ateityje“,

kurias Taryba priėmė 2021 m. gruodžio 12 d. įvykusiame 3838-ame posėdyje.

Tarybos išvados

Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 11/2021 „Išskirtinė parama ES pieno gamintojams 2014–2016 m. – galimybės padidinti efektyvumą ateityje“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

1. ATKREIPIA DĖMESĮ į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 11/2021 „Išskirtinė parama ES pieno gamintojams 2014–2016 m. – galimybės padidinti efektyvumą ateityje“; joje vertinama, ar išskirtinės priemonės, kurių imtasi reaguojant į pieno rinkos sutrikdymus 2014–2016 m.¹, buvo tinkamai parengtos ir turėjo numatytą poveikį;
2. ATKREIPIA DĖMESĮ į Audito Rūmų rekomendacijas Komisijai dėl to, kaip geriau ateityje reaguoti į rinkos disbalansus kartu vengiant perteklinės pasiūlos ir mažinant savaimingumo efekto riziką; užtikrinti efektyvesnį viešųjų lėšų naudojimą nustatant ribines vertes, kurias pasiekus būtų analizuojami galimi rinkos sutrikdymai ir susiejant paramą su aiškiais tikslais ir uždaviniais; ir pasimokyti iš 2014–2016 m. rinkos sutrikdymų patirties, kad būtų geriau pasirengta būsimiems rinkos sutrikdymams;
3. PRIMENA, kad didelio rinkos sutrikdymo atveju, tokio kaip 2014–2016 m., kai dėl kainų nepastovios žemės ūkio rinkose ūkininkams kyla didelių likvidumo problemų, teisės aktų leidėjas turi galimybę taikyti įvairias priemones, įskaitant lankstumą skiriant tiesiogines išmokas ūkininkų pajamoms stabilizuoti, rinkos intervenciją (apsaugos sistemą) siekiant palaikyti kainas laikinai iš rinkos pašalinant perteklių (viešąją intervenciją ir pagalbą privačiajam sandėliavimui) ir išskirtines priemones, kuriomis būtų atremiami rinkos sutrikdymai;

¹ 2014–2016 m. ES pieno sektorius patyrė didelių rinkos sutrikdymų: 2014–2015 m. dėl aukštų kainų ir palankių oro sąlygų pieno gamyba ES, JAV ir Naujojoje Zelandijoje padidėjo, o vidaus vartojimo ir eksporto augimas absorbavo vos pusę to kiekio, daugiausia dėl sulėtėjusio Kinijos importo ir Rusijos nustatyto importo draudimo.

4. PRIPAŽĮSTA, kad pieno sektoriuje buvo susidariusi neatidėliotinai spręstina padėtis, todėl reikėjo rasti kompromisą tarp išsamios analizės ir skubių veiksmų, tačiau MANO, kad priemonės, kurių imtasi 2014–2016 m., buvo grindžiamos tinkamomis analizėmis ir vertinimais, visapusiškai dalyvaujant valstybėms narėms, ir jomis buvo lanksčiai bei pragmatiškai remiamas pieno sektoriaus atsigavimas, nors kai kurios priemonės, pvz., savanoriška pieno gamybos mažinimo programa, buvo pradėtos taikyti vėlai krizės valdymo procese;
5. PAŽYMI, kad pieno gamybos mažinimo programa visų pirma buvo skirta teikti finansinę paramą tiems ūkininkams, kurie pasiūlė priderino prie paklausos, taip prisidedant prie ES pieno rinkos perbalansavimo ir galiausiai darant įtaką pieno kainų atsigavimui;
6. be to, apskritai PAŽYMI, kad, atsižvelgiant į didesnę orientavimąsi į rinką, patys rinkos dalyviai pirmiausia turėtų spręsti pasiūlos, paklausos ir kainų svyravimo klausimus, atitinkamai pakoreguodami savo pačių gamybą, ir kad apsaugos sistema ar kitos priemonės turėtų būti svarstomos tik kaip krašutinė priemonė rinkos sutrikdymų atveju;
7. PALANKIAI VERTINA tai, kad Komisija iš esmės pritarė Audito Rūmų rekomendacijoms, ir PRAŠO Komisijos ir valstybių narių atsižvelgti į patirtį, įgytą per 2014–2016 m. rinkos sutrikdymus, kai ateityje kils krizių (įskaitant į COVID panašias pandemijas), pavyzdžiui, atsižvelgiant į išskirtinės pagalbos poveikį pienininkystės ūkių elgsenai ir likvidumui bei rinkos stabilizavimui, taip pat į gamintojams ir pieninėms tenkantį rizikos valdymo vaidmenį;
8. REKOMENDUOJA, kad rinkos stebėjimo centrai, įsteigti pagal bendrą žemės ūkio politiką, nuolat vertintų rinkos sutrikdymus, atsižvelgdami maržų raidą kiekvienu maisto tiekimo grandinės etapu, visų pirma ūkių lygmeniu.
